

REVISIONSRAPPORT
**Grundläggande GRANSKNING AV
Kultur- och fritidsnämnden
Verksamhetsåret 2019**

Anne Nyqvist

Innehållsförteckning

1	INLEDNING/BAKGRUND.....	3
2	SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING	3
3	REVISIONSKRITERIER.....	4
4	METOD	4
5	RESULTAT AV GRANSKNINGEN	4
5.1	STYRNING OCH UPPFÖLJNING.....	5
5.1.1	Har nämnden antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet?.....	5
5.1.2	Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål?	5
5.1.3	Har nämnden en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?.....	5
5.2	MÅLUPPFYLLNAD	6
5.2.1	Når nämnden fastställda mål för ekonomin?.....	6
5.2.2	Når nämndens fastställda mål för verksamheten?.....	6
5.2.3	Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser i verksamhet och ekonomi?.....	7
5.3	INTERNA KONTROLLEN.....	7
5.3.1	Bedriver nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?.....	7
5.3.2	Genomför nämnden riskanalyser av uppdrag och verksamhet?.....	8
5.3.3	Får nämnden återrapportering av beslut som fattas på delegation?	8
5.3.4	Följer protokollen kommunallagen?	8
5.4	SAMLAD BEDÖMNING.....	9
6	KVALITETSSÄKRING	9
7	ANSVARIGA FÖR GRANSKNINGENS GENOMFÖRANDE	9

1 INLEDNING/BAKGRUND

Kommunens revisorer granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas och styrelsernas verksamhetsområden. Revisorerna prövar om verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen varit tillräcklig.

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska även se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

2 SYFTE, REVISIONSFRÅGA OCH AVGRÄNSNING

Syfte

Det övergripande syftet med granskningen har varit att ge underlag för att bedöma om kultur- och fritidsnämnden skapat förutsättningar för tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten.

Revisionsfrågor

Granskningen har haft följande revisionsfrågor:

Styrning och uppföljning

- Har nämnden antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet?
- Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål?
- Har nämnden en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?

Måluppfyllnad

- När nämnden fastställda mål för ekonomin?
- När nämnden fastställda mål för verksamheten?
- Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser i verksamhet och ekonomi?

Intern kontroll

- Bedriver nämnden ett systematiskt arbete med den interna kontrollen avseende både verksamhet som ekonomi?
- Genomför nämnden riskanalyser av uppdrag och verksamhet?
- Får nämnden återrapportering av beslut som fattas på delegation?
- Följer protokollen kommunallagen?

Avgränsning

Den grundläggande granskningen omfattar även granskning av delårsrapport och årsredovisning. Granskning av delårsrapporter och årsredovisning sker enligt separat projektplan.

3 REVISIONSKRITERIER

Grund för bedömning har främst utgjorts av relevant lagstiftning samt interna styrdokument som:

- Fullmäktigebeslut
- Kultur- och fritidsnämndens reglemente
- Budget 2019
- Delegationsbestämmelser
- Kommunallagen (2017:725)

4 METOD

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, hearing, dialog, intervjuer, inhämtning av skriftliga svar på frågor. Substansgranskning har utförts för att i erforderlig omfattning verifiera gjorda utsagor samt att system och rutiner fungerar på avsett sätt.

5 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

Enligt nämndens reglemente ansvarar kultur- och fritidsnämnden för:

- Fritidsgårdsverksamhet inklusive fritidsverksamheter för barn och unga,
- Kulturskola, folkbibliotek och allmänskultur,
- Utsmyckning av kommunala byggnader, innefattande konstnärlig gestaltning vid ny- och ombyggnationer.
- Förvaltning, inköp och upplåtelse av kommunal konst,
- Bidrag till föreningar och andra organisationer inom nämndens verksamhetsområde,
- Utveckling av kommunens idrotts- och fritidsverksamhet samt badanläggningar, med undantag av campinganläggningar,
- Att i samverkan med idrottsrörelsen, samverkansråd idrott, kulturföreningar och övrigt föreningsliv utveckla nya samarbetsformer mellan den ideella sektorn, näringsliv och kommun för tillväxt och delaktighet,
- Framtagande av förslag till planer och yttrande över planer, utredningar och remisser som rör nämndens verksamhetsområde.
- Framtagande av rutiner för dokumentation av uppföljning av ramavtal och övriga avtal samt uppföljning gentemot upphandlande verksamheter inom nämndens verksamhetsområde,
- Medelsförvaltning avseende nämndens verksamhet,
- Utveckling av e-förvaltning och e-tjänster inom nämndens ansvarsområde.
- Frågor som rör Wilhelm Peterson-Berger Stiftelsen

5.1 STYRNING OCH UPPFÖLJNING

5.1.1 Har nämnden antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet?

Budget och verksamhetsplan för 2019 antogs av kultur- och fritidsnämnden i juni 2018¹. Fullmäktige hade fastställt kultur- och fritidsnämndens budgetram till 165,0 mkr. I kultur- och fritidsnämndens beslut framgår att "kultur- och fritidsnämnden begär en överföring av 18,2 mkr till budget år 2019 och flerårsplan 2020-2021 avseende bl.a. arrangemang och fritidsgårdsverksamhet". Vidare begär nämnden en utökad budgetram motsvarande 13,9 mkr där största posten avser utökad hyra av Storsjöteatern. Totalt sett innebär detta en höjning av budgetramen med 32,1 mkr.

Efter höstens val togs ett nytt förslag till budget fram av den nya majoriteten som fastställdes av fullmäktige i november 2018². Med anledning av flytt av verksamheten fritidsgårdar föreslås en överföring av 13,9 mkr från barn- och utbildningsnämnden till kultur- och fritidsnämnden. Med anledning av flytt av verksamheten evenemang/arrangemang från föreslås överföring av 3,6 mkr från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden. Kultur- och fritidsnämnden fastställde i december 2018³ detaljbudget för år 2019. Nämndens budgetram uppgår till 197,2 mkr. Detta innebär att samtliga överföringar och utökningar av budgetram som begärdes av kultur- och fritidsnämnden i juni 2019 beviljades av fullmäktige.

Beslut om budget har anmälts till kommunstyrelsen, enligt notering i protokoll.

5.1.2 Har nämnden tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa till uppföljningsbara mål?

Kommunfullmäktige har beslutat om 22 kommunövergripande mål inom fyra kategorier; demokratisk, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Nämnden har 11 mål i sin budget och har brutit ned två mål avseende demokratisk hållbarhet, tre mål inom social hållbarhet, tre mål inom ekologisk hållbarhet samt tre mål inom ekonomisk hållbarhet. För ett av målen inom ekologisk hållbarhet har nämnden inte brutit ned fullmäktiges mål till ett nämndmål utan använder bara fullmäktigemålet.

Vissa av de övergripande målen har fokus på år 2020-2022 medan nämndmålen avser 2019. Målen är mätbara då det till målen har kopplats indikatorer. Vissa av målen mäts endast en gång årligen i samband med årsbokslutet.

Därutöver har nämnden i sin budget/verksamhetsplan åtta kvalitetsindikatorer som är fastställda av fullmäktige, 17 nämndspecifika kvalitetsindikatorer samt uppdrag enligt budgetdirektiv 2019. Vissa kvalitetsindikatorer är samma som verksamhetsmålen.

5.1.3 Har nämnden en regelbunden uppföljning och rapportering av ekonomi och verksamhet?

Kultur- och fritidsnämnden har följt upp verksamhet och ekonomi via delårsrapport per april med årsprognos och delårsrapport per augusti samt årsbokslut. Delårsrapporter och årsbokslut återrapporteras till fullmäktige i enlighet med nämndens reglemente⁴.

¹ Kultur- och fritidsnämnden 2018-06-20 § 65 Budget 2019 med flerårsplan 2020-2021, Dnr 831-2018

² Kommunfullmäktige 2018-11-22 § 205 diariennr 941-2018

³ Kultur- och fritidsnämnden 2018-12-05 § 114 diariennr 831-2018

⁴ Kommunfullmäktige 2018-12-17 § 215

Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har följts upp vid tertialbokslut per april och augusti. Några av målen följs dock endast upp årsvis. Nämndens samtliga mål har följts upp och rapporterats i årsbokslutet.

Nämnden har inte följt upp ekonomi och verksamhet utöver tertialrapporter, varken som informationsärenden eller protokollfört ärende. Förvaltningen lämnar månadsvis en ekonomisk uppföljning till kommunledningsförvaltningen som sammanställer en månadsrapport för hela kommunen.

Nämnden har inte gjort någon speciell uppföljning av uppdrag enligt budgetdirektiv 2019. Det finns avsnitt som har viss koppling till uppdragen; nämnden har exempelvis begärt och fått utökad budget för att utveckla Gustav III torg, medan det saknas kommentarer gällande bl.a. kulturgarantin.

Bedömning

- Nämnden har antagit en plan och detaljbudget för sin verksamhet och brutit ned fullmäktiges mål till nämndmål.
- Ekonomi och verksamhet har följts upp i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Nämndens mål och kvalitetsindikatorer har följts upp vid delårs- och årsbokslut.
- Nämnden följer endast upp ekonomi och verksamhet tre gånger årligen. Vi har inte kunnat återfinna något styrdokument som ställer krav på en tätare uppföljning men samtidigt vill vi poängtera att det är viktigt att nämnden säkerställer att det löpande under året finns en god kunskap och kontroll angående utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Vi anser att nämnden bör överväga en mer frekvent uppföljning.

5.2 MÅLUPPFYLLNAD

5.2.1 När nämnden fastställda mål för ekonomin?

Av nämndens reglemente framgår att nämnden ska följa det fullmäktige - i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Vid första tertialuppföljningen redovisade nämnden en prognos i nivå med budget och vid andra tertialuppföljningen prognostiserades ett positivt utfall med 2,7 mkr. Det slutliga utfallet för 2019 uppgick +2,3 mkr.

5.2.2 När nämndens fastställda mål för verksamheten?

Av nämndens 11 mål har 10 redovisats som uppfyllda. Målet avseende "Östersunds placering i Naturvårdsverkets ranking Sveriges friluftskommun ska förbättras i förhållande till föregående år" har inte mätts då kommunen på grund av tekniska problem inte deltog i undersökningen 2019.

5.2.3 Fattas beslut om åtgärder vid avvikelser i verksamhet och ekonomi?

Verksamhet

Kommentarer till måluppfyllelse finns för samtliga mål. Nämnden har vid varje uppföljning bedömt att 10 av de 11 målen kommer att uppnås.

Nämnden har i skriftliga svar angivit att nämnden ger i uppdrag till förvaltningen att inkomma med åtgärdsplan vid större avvikelser.

Ekonomi

Vid behandlingen av tertialrapporten för april 2019⁵ beslutade nämnden att godkänna rapporten samt att begära tilläggsanslag med 0,49 mkr för Litsbackens ökade driftskostnader.

Vid delårsbokslutet per augusti 2019⁶ beslutade nämnden att begära att få återlämna budgetram med 1,1 mkr från och med 2019 avseende biblioteket.

Vid behandling av årsredovisningen för 2019 beslutade nämnden att fastställa årsredovisningen för 2019⁷.

Bedömning

- Nämnden når en ekonomi i balans för 2019.
- Nämnden uppnår samtliga verksamhetsmål som har mätts. Det är dock viktigt att nämnden fortsättningsvis säkerställer att fastställda mål kan mätas.

5.3 INTERNA KONTROLLEN

5.3.1 Bedriver nämnden ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som ekonomi?

I kultur- och fritidsnämndens reglemente framgår att nämnden årligen ska fastställa och följa upp en plan för den interna kontrollen.

Kultur- och fritidsnämnden har beslutat om en internkontrollplan för 2019⁸. Internkontrollplanen är uppdelad i fyra områden; ekonomi, verksamhet, personal och ekonomi.

Totalt omfattar internkontrollplanen 19 kontrollmoment.

Arbetet med riskinventering och internkontrollplan har för 2019 dokumenterats i Stratsys. Riskerna rangordnas utifrån sannolikhet och konsekvens och de högst rankade (8-16) riskerna har tagits med i internkontrollplanen. Undantaget är inom området inköp/attest där risken beslutsattestanten saknar kompetens inom attesträtt och utanordningsreglementet har fått riskvärdet 6 men ändå finns med i internkontrollplanen. Riskinventeringen har genomförts av förvaltningen och nämnden har tagit ställningen till ett färdigt förslag till internkontrollplan.

I januari 2020 har en uppföljning för 2019 gjorts⁹. Tre risker har inte hanterats och två risker har delvis hanterats. Nämnden beslutade att godkänna uppföljningen utan kommentar till avvikelserna.

⁵ Kultur- och fritidsnämnden 2019-05-29 § 34, diariennr 00067-2019

⁶ Kultur- och fritidsnämnden 2019-09-30 § 61, diariennr 00067-2019

⁷ Kultur- och fritidsnämnden 2020-01-29 § 9 diariennr 000184-2019

⁸ Kultur- och fritidsnämnden 2018-12-05 § 115, diariennr 1881-2018

⁹ Kultur- och fritidsnämnden 2020-01-20 § 10, diariennr 1881-2018

Uppföljning av ekonomi och verksamhet har, som tidigare nämnts, skett vid tre tillfällen under 2019.

5.3.2 Genomför nämnden riskanalyser av uppdrag och verksamhet?

Genomförd riskinventering finns dokumenterad i Stratsys enligt avsnitt 5.3.1 ovan.

Vidare har förvaltningen svarat att det görs risk- och konsekvensanalyser samt handlingsplaner vid varje större verksamhetsförändring som behandlas i förvaltningens samverkansgrupp och nämnd.

5.3.3 Får nämnden återrapportering av beslut som fattas på delegation?

Enligt den nya kommunallagen får nämnden själv besluta i vilken utsträckning beslut som fattats på delegation ska anmälas till dem. Lagen styr inte hur protokollen ska utformas avseende detta mer än att beslutet ska protokollföras och tillkännages vilket innebär att det räcker att det dokumenteras att ett beslut fattats och att detta tillkännages på anslags-tavlan.

I delegationsbestämmelser för kultur- och fritidsnämnden framgår att delegationsbeslut skall anmälas till nämnden vid påföljande sammanträde.

Återrapportering av delegationsbeslut har gjorts vid samtliga ordinarie sammanträden 2019 med undantag av sammanträdet i januari 2019. Beslutet hänvisar till en daterad lista som finns med som underlag för beslut. Vi noterar att rubriken ansvarig avser ansvarig handläggare och inte vem som har beslutat/delegat. Aktuell delegat framgår endast av själva beslutet. Vidare är det svårt att utifrån förteckningen härleda de olika delegationsbesluten till aktuellt ärende i delegationsordningen då det saknas hänvisning.

Vi har tagit del av delegationslistorna från tre av årets sammanträden för att verifiera att beslut har fattats i enlighet med delegationsbestämmelserna. Stickprovsgranskningen har visat att delegationsbestämmelserna har följts.

5.3.4 Följer protokollen kommunallagen?

Av vad som framgår av nämndens protokoll har dessa justerats och anslagits i enlighet med kommunallagen. Av protokollen framgår vilka ledamöter som närvarat och vilka ärenden som handlagts.

Bedömning

- Nämnden bedriver ett systematiskt arbete med den interna kontrollen avseende både verksamhet och ekonomi. Riskanalyser genomförs men av de beskrivna rutinerna framgår att analyserna till stor del görs av förvaltningen.
- Fattade delegationsbeslut har anmälts vid nämndens sammanträden. Det framgår dock inte tydligt av protokollen vad som har beslutats. Nämnden kan med fördel bifoga en förteckning av delegationsbesluten där det framgår delegat, vad som beslutats och diarienummer för att kunna identifiera besluten.
- Nämndens beslut har diarieförts och anslagits i tid.

5.4 SAMLAD BEDÖMNING

Den grundläggande granskningen visar att nämnden i huvudsak har haft en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av sin verksamhet men med förslag på vissa förbättringsåtgärder.

Vi rekommenderar nämnden att:

- Säkerställa att det finns förutsättningar för att kunna mäta samtliga fastställda mål.
- Nämnden kan bli mer aktiv i riskanalyserna inom ramen för den interna kontrollen.
- Tydligare redogöra i protokollen vilka delegationsbeslut som fattats för att säkerställa medborgarnas insyn.

6 KVALITETSSÄKRING

Berörda uppgiftslämnare och verksamhetsansvariga har faktagranskat lämnade uppgifter som finns med i revisionsrapporten.

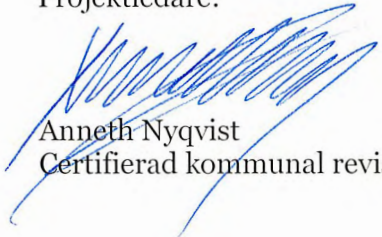
Projektledare svarar för kvalitetssäkring gentemot uppgiftslämnare och av de insamlade uppgifter som används i analysen. Projektledaren har det primära ansvaret för att den analys och de bedömningar och förslag som förs fram är tillräckligt underbyggda.

Ansvarig för kvalitetssäkring har det övergripande ansvaret för att kontrollera om granskningen har en tillräcklig yrkesmässig och metodisk kvalitet samt att det finns en överensstämmelse mellan revisionsfrågorna/kontrollmålen, metoder, fakta, slutsatser/bedömningar och framförda förslag.

7 ANSVARIGA FÖR GRANSKNINGENS GENOMFÖRANDE

Projektledare:

Anneth Nyqvist
Certifierad kommunal revisor

Kvalitetssäkring:

Leif Gabrielsson
Revisionsdirektör